

Umenie je to najlepšie, čo ma mohlo stretnúť. Som nadšený,
keď môžem objavovať, prežívať a získavať skúsenosti.
(H. Bistika, 2023)

**Výstava *herzLicht* prezentuje tvorbu východoslovenského
výtvarníka Helmuta Bistiku, ktorý celoživotne tvorí mimo hlav-
nej osi umeleckého diania. Jeho práca sa vyvíja solitérne,
vzťahuje sa viac k nemecky hovoriacim krajinám ako k Sloven-
sku. Formálne nadväzuje na tendencie art brut, to však pre
umelca nie je dôležité – podstatný je samotný proces tvorby,
sloboda vyjadrenia, radosť z hry. Výstava je realizovaná
pri príležitosti 60. narodenín autora a je uvedená v rámci
výstavného cyklu *Profily*.**

Bistikova tvorba vyrastá z podhubia lokálneho historicko-
-naratívneho dedičstva podkarpatských Nemcov a je silne ovplyvnená
jeho prácou s mentálne a fyzicky postihnutými ľuďmi. Arteterapia,
ktorou pomáha iným, je pre umelca nielen spôsobom liečenia,
ale aj silnou skúsenosťou, vzájomným učením sa. Čo patrí medzi
hlavné princípy existencie? Nakoľko je naše správanie a rozhod-
vanie sa ovplyvnené pudmi? Autor si bytostne uvedomuje zvláštnu
krehkosť života, vymedzenú dočasnou našich tiel. Počas rozkladu
je nevyhnutnou realitou, s ktorou sa dá vysporiadať len cez ko-
rigované šialenstvo. Jeho diela sú prerastené cievmi, presiaknuté
sexuálnou energiou a blízkosťou smrti. Život je plný utrpenia,
a predsa, zachraňuje nás láska, fertilita (s)tvorenia.

Bistikova skoršia tvorba obsahovala (auto)portréty a motívy
anjelov, ktoré vyjadrovali hľadanie seba samého a snahu o odpúta-
nie sa od pozemského trápenia. Mytologické a iné kreatúry odk-
azujú k živočíšnosti, niekedy až beštialite človeka. V posledných
dielach umelec tento pocit abstrahuje, zraňuje a následne ošetruje
materiál ako taký, pričom kladie dôraz na jeho symbolickú hod-
notu a pamäť. Často pracuje s nájdeným prírodným či civilizačným
materiálom, ktorý dekonštruuje a spája do prekvapivých asam-
bláží. Dennodenne tak znovu-objavuje a recykluje predmety, formy
a myšlienky. Rôznorodosť použitého materiálu umožňuje mnohé
interpretácie, pričom haptická kvalita diel odkazuje na dotyk,
ktorý je dôležitým momentom tak psychického, ako aj fyzického
liečenia (sa).

Mgr. art. Katarína Balúnová, ArtD.,
kurátorka výstavy

Kurátorka: Mgr. art. Katarína Balúnová, ArtD. – GUS

Produkčná spolupráca: Mgr. Kamila Paceková – GUS

Grafika: Mgr. art. Ivana Babejová, ArtD. – GUS

Preklady: Bc. Gavin Cowper

Produkcia: Galéria umelcov Spiša – kultúrne zariadenie Košického samosprávneho kraja, v spolupráci s autorom

herzLicht

noch immer wichtig/
stále dôležité

Helmut Bistika

profily
profiles

Helmut Bistika (* 31. 7. 1963) je maliar, grafik
a tvorca umeleckých objektov. Vyštudoval ume-
lecké stolárstvo, pedagogiku a arteterapiu.
Od r. 2009 pracuje ako arteterapeut pre združenie
Maják n. o. a dlhodobo spolupracuje s Oddelením
detskej onkológie v Košiciach. Organizuje a vedie
kreatívne workshopy pre deti doma aj v zahra-
ničí (Nemecko, Belgicko, Dánsko). Vystavuje
od r. 1989 nielen v galériách, ale aj v neoficiálnych
priestoroch, kaviarňach či kostoloch. V r. 2009
otvoril v rodnom Medzeve Galerie Cafe, priestor
pre kreativitu, umenie a kávu. Aktívne sa podieľa
na činnostiach východoslovenského umeleckého
spolku C+S. Zúčastnil sa umeleckých rezidencií
a vystavoval na Slovensku, v Maďarsku, Poľsku,
Nemecku, Rakúsku a USA. Jeho diela sú zastúpené
v zbierke Východoslovenského múzea v Košiciach,
Galérie umelcov Spiša a v súkromných zbierkach
doma a v zahraničí (DE, AT, USA).

📍 Galéria umelcov Spiša | www.gus.sk

O výstave